

Na tej stronie znajdziesz odpowiedzi na niektóre z pytań na temat zmian w prawie dotyczącym oddawania narządów w Anglii.

Co się zmienia?

W Anglii zmienia się prawo w kwestii oddawania narządów. Oznacza to, że od wiosny 2020 r. wszystkie osoby dorosłe w Anglii będą uważane po śmierci za potencjalnych dawców narządów, chyba że uprzednio wprowadziły do rejestru swój sprzeciw wobec oddawania lub znajdują się w jednej z grup wyłączonych.

Powszechnie określa się to jako system rezygnacji z oddawania narządów (tzw. system „opt out”).

Zgodę na oddanie narządów lub jej odmowę możesz wpisać do [Rejestru Dawców Narządów](#).

Do grup wyłączonych należą:

- osób poniżej 18. roku życia,
- osoby, które przed śmiercią mieszkały w Anglii krócej niż 12 miesięcy lub które nie mieszkały tu z własnej woli
- osoby, których sprawność intelektualna jest niedostateczna, aby mogły zrozumieć te zmiany

Osoby dorosłe, których te zmiany dotyczą, nadal będą decydowały o tym, czy chcą zostać dawcami i które narządy chcą oddać do przeszczepu, a ich rodziny nadal będą angażowane w decyzje o oddaniu ich narządów.

Które grupy są wyłączone z omawianych zmian?

- osoby, które nie ukończyły 18. roku życia
- osoby, których sprawność intelektualna jest zbyt niska, aby mogły zrozumieć nowe postanowienia i podjąć niezbędne działania
- osoby, które są w Anglii z wizytą lub nie mieszkają tu z własnej woli
- osoby, które przed śmiercią mieszkały w Anglii krócej niż 12 miesięcy

Dlaczego potrzebny jest system rezygnacji z oddawania narządów?

W oddawaniu narządów odnotowano ogromny postęp, ale wciąż brakuje dawców. Każdego roku w Wielkiej Brytanii umierają setki osób znajdujących się na liście oczekujących na przeszczep.

Aby kontynuować postęp, potrzebna jest zmiana postaw społecznych. Ponad 6 na 10 rodzin zgadza się na oddawanie narządów, jednak aby sprostać potrzebom pacjentów, potrzebujemy przynajmniej 8 na 10 rodzin, które zgodzą się na poprawę i ratowanie życia poprzez wspieranie oddawania narządów.

Najnowsze dane z Walii wskazują, że liczba zgód na oddanie narządów znacznie wzrosła odkąd w 2015 r. wprowadzono tam system rezygnacji z oddawania narządów. Taki sam postęp chcemy zaobserwować w Anglii.

Kiedy system rezygnacji z dawstwa narządów wejdzie w życie?

System rezygnacji wejdzie w życie w Anglii wiosną 2020 r. Rząd nie potwierdził jeszcze ostatecznej daty wdrożenia nowego systemu.

Wprowadzenie zmian w prawie dotyczącym oddawania narządów w Anglii przeszło proces parlamentarny i otrzymało [sankcję królewską](#).

Zmiany te nie wejdą w życie natychmiast, aby zostawić margines czasowy na udzielenie informacji odnośnie tego, co się zmienia. Dzięki temu każdy będzie miał czas na zdecydowanie, czy chce zostać dawcą narządów oraz na powiadomienie o swojej decyzji rodziny i przyjaciół.

Czy jeśli nie zrezygnuję z oddawania, będzie to jednoznaczne z pobraniem ode mnie narządów?

Nie. Oddawania narządów może mieć miejsce tylko w niewielkiej liczbie przypadków. Każdego roku w Wielkiej Brytanii umiera około 500 000 osób, spośród których tylko 1 na 100 umiera w okolicznościach umożliwiających pobranie narządów do przeszczepu. Narządy nadają się do przeszczepu tylko bardzo krótko po śmierci dawcy i muszą spełniać odpowiednie warunki. Dlatego dawcami mogą zazwyczaj zostać tylko osoby, które zmarły na szpitalnym oddziale intensywnej opieki medycznej lub na oddziale ratunkowym. Ze względu na powyższe ograniczenia każdy potencjalny dawca jest nieoceniony.

Przed pobraniem narządów kwestia ta będzie omawiana z rodziną. Rozpatrzone zostaną wszelkie pytania dotyczące procesu oddawania narządów, łącznie z tym, czy kultura, wiara lub przekonania dawcy zostaną uszanowane. Bardzo ważne jest zatem, by każdy zdecydował, czy chce być dawcą i poinformował o tym rodzinę. [Omów swoją decyzję z rodziną](#), aby mogła pomóc w uszanowaniu [Twojej woli](#).

Czy stracę kontrolę nad tym, co się stanie z moim ciałem?

Nie. To Ty nadal decydujesz o tym, czy chcesz być dawcą narządów. A jeśli nie chcesz oddać narządów do przeszczepu, wpisanie Twojej decyzji do [Rejestru Dawców Narządów NHS](#) jest naprawdę szybkie i proste. Najszybciej i najłatwiej jest to zrobić online. Jeśli nie masz dostępu do Internetu, możesz także zadzwonić do naszego centrum kontaktu pod numerem 0300 123 23 23.

W dowolnym momencie możesz szybko i łatwo zaktualizować swoje preferencje w Rejestrze Dawców Narządów NHS. Nie pobierzemy Twoich narządów bez pozwolenia.

Przed pobraniem narządów kwestia ta będzie zawsze omawiana z rodziną. Rozpatrzone zostaną wszelkie jej pytania dotyczące procesu oddawania narządów, łącznie z tym, czy kultura, wiara lub przekonania dawcy zostaną uszanowane. Ważne jest, aby rodzina i przyjaciele znali Twoją wolę. Ułatwi im to uszanowanie Twojej decyzji bez względu na to, jaka ona jest.

Czy moja rodzina nadal będzie proszona o zgodę?

Tak. Kwestia dawstwa narządów nadal będzie konsultowana z rodziną. Istnieje ku temu wiele powodów:

- Postępuje się tak przez wzgląd na rodzinę, która zmaga się ze stratą bliskiej osoby.
- Rodzina może mieć ważne dodatkowe informacje na temat decyzji danej osoby w kwestii oddawania narządów. Te informacje mogą dotyczyć także przedziału czasu już po wpisaniu członka rodziny do [Rejestru Dawców Narządów NHS](#).
- Dzięki współpracy rodziny personel medyczny wyspecjalizowany w oddawaniu narządów będzie mógł uzyskać istotne informacje odnośnie chorób, podróży oraz sytuacji społecznej potencjalnego dawcy. Poza notatkami lekarskimi i wynikami testów, informacje przekazane przez rodzinę przed pobraniem narządów mają kluczowe znaczenie dla oceny, czy narządy danej osoby można bezpiecznie komus przeszczepić.

Jeśli istnieje możliwość pobrania narządów lub tkanek, będzie to zawsze omawiane z rodziną potencjalnego dawcy. Jeśli decyzja w kwestii dawstwa została już przez Ciebie podjęta i wiedzą o niej Twoi bliscy, oczekuje się, że Twoja wola zostanie przez nich uszanowana.

Jeśli Twoja decyzja nie została wpisana do rejestru i nie znajdujesz się w grupie wykluczonej, Twoja rodzina zostanie poproszona o informacje na temat decyzji podjętej przez Ciebie w kwestii oddawania narządów. Jeśli nie ma na ten temat żadnych informacji, będzie to równoznaczne z wyrażeniem przez Ciebie zgody na oddanie narządów i oczekuje się, że Twoja rodzina to uszanuje.

Osoby poniżej 18. roku życia oraz osoby, które nie są w stanie same o sobie stanąć, są wyłączone z nowego prawa, jednak nadal mogą wpisać swoją decyzję do Rejestru Dawców Narządów NHS. Informacja ta zostanie udostępniona rodzinie podczas omawiania tej kwestii. Ostateczna decyzja o oddawaniu narządów w przypadku osób z grup wykluczonych będzie podejmowana przez rodzinę, którą wyspecjalizowany pracownik medyczny zachęci jednak do uwzględnienia decyzji wprowadzonej do rejestru.

Czy te zmiany dotyczą moich dzieci?

System rezygnacji z oddawania narządów nie dotyczy dzieci, które nie ukończyły 18. roku życia. W przypadku, gdy decyzja o dawstwie narządów jest wymagana w stosunku do osoby poniżej 18. roku życia, rodzina zostanie poproszona o podjęcie takiej decyzji i wyrażenie zgody.

[Rejestr Dawców Narządów NHS](#) jest otwarty dla wszystkich, niezależnie od wieku. Jeśli dziecko chciałoby [wpisać swoją decyzję do rejestru](#) lub chciałby to zrobić rodzic danego dziecka, jest to możliwe. Informacje zawarte w Rejestrze Dawców Narządów NHS są dostępne dla wyspecjalizowanych w tej dziedzinie pracowników medycznych, którzy omawiają możliwość oddania narządów do przeszczepu z rodziną.

Czy wpłynie to na mój pogrzeb?

Nasz wyspecjalizowany personel medyczny zawsze omawia z rodziną kwestie wiary, przekonań i kultury potencjalnego dawcy w odniesieniu do planów pogrzebowych. Czy ma to być na przykład szybki pochówek, czy może pogrzeb z otwartą trumną?

Operacje mające na celu usunięcie narządów dawcy przeprowadzają wysoce wykwalifikowani specjaliści z taką samą starannością, uwagą i szacunkiem, jak w przypadku operacji mających na celu ratowanie życia pacjenta. Nacięcia chirurgiczne po operacji są starannie opatrywane i spełniane są wszelkie życzenia dotyczące toalety pośmiertnej i ubioru zwłok.

Wielu dawców ma pogrzeb z otwartą trumną.

Co będzie, jeśli nie podejmę w tej kwestii żadnych kroków?

Kiedy nowy system w Anglii wejdzie w życie, jeśli nie określisz wyraźnie swojej decyzji o rezygnacji z dawstwa i nie będziesz w grupie wyłączonej, będzie to jednoznaczne z wyrażeniem przez Ciebie zgody na oddanie narządów. Dlatego nawet jeśli nie wpiszesz do rejestru, że chcesz zostać dawcą narządów, ważne jest poinformowanie o swojej woli rodziny.

Jeśli masz konkretne wytyczne co do narządów, które chcesz oddać do przeszczepu lub nie, podaj te informacje podczas wpisywania swojej decyzji o dawstwie do [Rejestru Dawców Narządów NHS](#).

Jeśli umrzesz w okolicznościach umożliwiających pobranie od Ciebie narządów, Twoja rodzina zostanie zapytana o to, czy powinny zostać pobrane wszystkie narządy czy tylko niektóre. Twoje narządy nie zostaną oddane do przeszczepu bez jej zgody.

Jeśli Twoja decyzja o oddaniu narządów do przeszczepu została już przez Ciebie wpisana do Rejestru Dawców Narządów NHS, ale Twoja rodzina jeszcze o niej nie wie, należy ją poinformować.

Jeśli wpiszesz do Rejestru Dawców Narządów decyzję o rezygnacji z oddawania narządów, należy się upewnić, że Twoja rodzina wie o tej decyzji.

Jeśli chcesz zaktualizować lub potwierdzić swoją decyzję, możesz wypełnić [formularz zmiany danych](#) lub zadzwonić pod numer 0300 123 23 23.

Czy mogę zmienić zdanie?

Tak. Jeśli decyzja o oddaniu narządów została wpisana przez Ciebie do Rejestru Dawców Narządów NHS i chcesz zaktualizować dane bądź zmienić, lub potwierdzić swoją decyzję, możesz wypełnić [formularz zmiany danych](#) lub zadzwonić pod numer 0300 123 23 23.

Ważne jest poinformowanie rodziny o swojej decyzji o zostaniu dawcą narządów. Utwierdzi ich to w przekonaniu, że znają Twoją wolę zostania dawcą i ułatwi im to uszanowanie tej decyzji.

Czym jest Rejestr Dawców Narządów NHS?

Rejestr Dawców Narządów NHS to baza danych zawierająca informacje wszystkich osób, które wpisały do niej swoją decyzję w kwestii dawstwa narządów bez względu na to, czy zdecydowały się one na oddanie narządów, czy też nie. Wpisanie decyzji do Rejestru Dawców Narządów NHS i powiadomienie o niej rodziny to najlepszy sposób na upewnienie się, że po Twojej śmierci decyzja ta zostanie uszanowana.

Jeśli chcesz z kimś porozmawiać na temat zmian w prawie, zadzwoń na naszą specjalną infolinię o numerze: **0300 303 2094**. Pamiętaj, że ta usługa dostępna jest tylko w języku angielskim.